

Consensus statement

2023 International Rome consensus for the nomenclature of Sjögren disease

Manuel Ramos-Casals^{1,2,96}, Alan N. Baer^{3,96}, María del Pilar Brito-Zerón⁴, Katherine M. Hammit⁵, Coralie Bouillot⁶, Soledad Retamozo⁷, Alison Mackey⁸, David Yarowsky⁹, Breck Turner¹⁰, Jaime Blanck¹⁰, Benjamin A. Fisher^{11,12,13}, Esen K. Akpek¹⁴, Chiara Baldini¹⁵, Hendrika Bootsma¹⁶, Simon J. Bowman^{11,13,17,18}, Thomas Dörner¹⁹, Leslie Laing^{20,21}, Scott M. Lieberman²², Xavier Mariette²³, Stephen C. Pflugfelder²⁴, Vidya Sankar²⁵, Antoni Sisó-Almirall^{2,26,27}, Athanasios G. Tzioufas^{28,29}, Juan-Manuel Anaya³⁰, Berkan Armağan³¹, Michele Bombardieri³², Steven Carsons³³, Salvatore de Vita^{34,35,95}, Robert I. Fox³⁶, Roberto Gerli³⁷, Roberto Giacomelli^{38,39}, Jacques Eric Gottenberg⁴⁰, Gabriela Hernández-Molina⁴¹, Roland Jonsson⁴², Alike Kruize⁴³, Seung-Ki Kwok⁴⁴, Xiaomei Li⁴⁵, Sara S. McCoy⁴⁶, Wan-Fai Ng^{47,48}, Peter Olsson⁴⁹, Maureen Rischmueller⁵⁰, Alain Saraux^{51,52}, R. Hal Scofield^{53,54}, Valéria Valim⁵⁵, Claudio Vitali⁵⁶, Frederick Vivino⁵⁷, Marie Wahren-Herlenius⁵⁸ & Haralampos M. Moutsopoulos⁵⁹ on behalf of the International Task Force on Nomenclature of Sjögren Disease*

Υπόβαθρο – Σκοπός

- Η ονοματολογία της ασθένειας που είναι ευρέως γνωστή ως σύνδρομο Sjögren έχει αποδειχθεί μη ικανοποιητική. Οι ασθενείς έχουν εκλάβει τον όρο «σύνδρομο» ως ένδειξη μιας αόριστης συλλογής συμπτωμάτων, γεγονός που οδήγησε το Ίδρυμα Sjögren να εγκαταλείψει τον όρο αυτό. Επιπλέον, η παραδοσιακή διάκριση μεταξύ «πρωτογενούς» και «δευτερογενούς» μορφής αποτυγχάνει να αποδώσει την πολύπλοκη αλληλεπίδραση μεταξύ αλληλοεπικαλυπτόμενων αυτοάνοσων νοσημάτων.

Μέθοδοι

- Κατόπιν βιβλιομετρικής ανάλυσης, συστηματικής ανασκόπησης της βιβλιογραφίας και διαδικασίας συναίνεσης Delphi με ισότιμη συμμετοχή επαγγελματιών και εκπροσώπων ασθενών, εκδίδονται πλέον πέντε συστάσεις.

Αποτελέσματα

- Πρώτον, ο όρος «νόσος Sjögren» θα πρέπει να αντικαταστήσει τον όρο «σύνδρομο Sjögren».
- Δεύτερον, το ακρωνύμιο «SjD» θα πρέπει να χρησιμοποιείται ως συντομογραφία για τη «νόσο Sjögren».
- Τρίτον, ο χαρακτηρισμός «συσχετιζόμενη» θα πρέπει να χρησιμοποιείται αντί του όρου «δευτερογενής» για τη νόσο Sjögren που εμφανίζεται σε συνδυασμό με δεύτερη συστηματική αυτοάνοση νόσο για την οποία πληρούνται τα κριτήρια ταξινόμησης.
- Τέταρτον, ο όρος «νόσος Sjögren» είναι η προτιμώμενη ορολογία στην καθομιλουμένη και στην κλινική διάγνωση, χωρίς διάκριση μεταξύ πρωτογενούς και συσχετιζόμενης μορφής.
- Πέμπτον, η διάκριση μεταξύ πρωτογενούς και συσχετιζόμενης νόσου Sjögren συνιστάται για επιστημονικές μελέτες προκειμένου να οριστεί ένας ομοιογενής πληθυσμός.

Συμπεράσματα

Το consensus υποστηρίζει τον όρο «νόσος Sjögren» ως την επίσημη ονοματολογία, προκειμένου να αναγνωριστεί η διακριτή παθογένεση αυτής της διαταραχής και να βελτιωθεί η σαφήνεια τόσο στην κλινική πρακτική όσο και στην έρευνα.

<https://doi.org/10.1038/s41584-025-01268-z>

Ελεύθερη πρόσβαση